

IGAZSÁGÜGYI MINISZTERIUM

Igazságügyi Köztestület Felügyeleti Főosztály

Iktatószám: XX-IFFO/1212/2 /2020

Jaczó András úr részére,

kmt+request-14787-137a2c46@kimittud.org

Tárgy: Tájékoztatás a „Kirendelt klinikai szakpszichológus tevékenysége” tárgyban érkezett megkeresésével összefüggésben

Tisztelt Uram!

Mindenekelőtt tájékoztatom, hogy az Ön által feltett kérdés nem minősül az *információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról* szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 21. alcíme szerinti közérdekű adat megismerése iránti igénynek. Az ugyanis nem az Infotv. 3. § 5. pontja szerinti közérdekű adatra – azaz az Igazságügyi Minisztérium kezelésében lévő és tevékenységére vonatkozó vagy közfeladatának ellátásával összefüggésben keletkezett, a személyes adat fogalma alá nem eső, bármilyen módon vagy formában rögzített információra vagy ismeretre – vonatkozik, hanem jogszabályok értelmezésére és azok szakmai tartalmának ismertetésére irányul.

Felhívom a figyelmét arra, hogy az Igazságügyi Minisztériumnak a *jogalkotásról* szóló 2010. évi CXXX. törvény értelmében nincs lehetősége konkrét ügyben állásfoglalás, valamint jogértelmezés adására. Emellett az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata alapján az Igazságügyi Minisztérium válasza jogi kötelező erővel nem rendelkezhet, arra hatósági vagy bírósági eljárásban hivatkozni nem lehetséges. Az igazságügyi miniszternek – és az általa vezetett tárcának – a fentiekre tekintettel a *Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről* szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet szerinti feladatköréből adódóan csak arra van módja, hogy általános tájékoztatást adjon a megkeresésben érintett jogterületre, kérdésekre vonatkozó hatályos jogszabályokról.

A fentiek alapján „Kirendelt klinikai szakpszichológus tevékenysége” tárgyban érkezett megkeresését köszönettel kézhez vettem, azzal összefüggésben – az Ön által feltett kérdést is feltüntetve – az alábbiakról tájékoztatom.

„Az igazságügyi szakértői működésről szóló 31/2008. (XII. 31.) IRM rendelet (a továbbiakban: Működési rendelet) 20. § (1) bekezdésére, valamint az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.) 103. § (1) bekezdésére figyelemmel, amikor egy gyermek elhelyezési perben, más néven szülői felügyeleti jog gyakorlásának rendezése iránti perben kirendelt klinikai szakpszichológus szakértő a Működési rendelet 20. § (1) bekezdése szerinti vizsgálatot lefolytatja – mely elkerülhetetlen ahhoz, hogy szakvéleményét megalkothassa – olyankor klinikai szakpszichológiai tevékenységet, vagy pszichoterápiás eljárást folytat?”

Az Eütv. a beteget az egészségügyi ellátást igénybe vevő vagy abban részesülő személyként definiálja¹, az egészségügyi ellátás fogalmát ezzel összhangban pedig a beteg adott egészségi állapotához kapcsolódó egészségügyi tevékenységek összességéként határozza meg². Az Eütv. 103. §-a egyéb egészségügyi ellátásként ismeri el a pszichoterápiát és a klinikai szakpszichológia

¹ Eütv. 3. § a) pontja

² Eütv. 3. § c) pontja

tevékenységet is³. Az Eütv. 110. § (1) bekezdése azt is rögzíti, hogy egészségügyi tevékenység – folytatásának formájától és módjától függetlenül – e törvény és külön törvény rendelkezéseire figyelemmel önállóan vagy felügyelet mellett végezhető. Az Eütv. 110. § (2) bekezdése szerint **egészségügyi tevékenységet önállóan** – külön törvényben foglaltakra is figyelemmel – az adott tevékenység folytatására jogosító egészségügyi szakképesítéssel rendelkező és az adott szakképesítés tekintetében a kötelező továbbképzési kötelezettségét teljesített vagy a továbbképzési kötelezettség teljesítése alól e törvény szerint mentesült, **a működési nyilvántartásba bejegyzett személy végezhet**. *Az egészségügyi szakképesítéssel rendelkező személyek alap- és működési nyilvántartásáról, valamint a működési nyilvántartásban nem szereplő személyek tevékenységének engedélyezéséről* szóló 18/2007. (IV. 17.) EüM rendelet 4. §-a szerint **a működési nyilvántartást az Állami Egészségügyi Ellátó Központ** (a továbbiakban: ÁEEK) **vezeti**. A működési nyilvántartás az alábbi linken érhető el: <https://kereso.enkk.hu/>

Mindazonáltal a klinikai szakpszichológiai és pszichoterápiás egészségügyi tevékenység tartalma, továbbá az e tevékenységek végzésére vonatkozó jogosultság tekintetében javasolom a működési nyilvántartást vezető ÁEEK Emberi Erőforrás Fejlesztési Főigazgatósága, valamint az Emberi Erőforrások Minisztériuma megkeresését.

Bár tartalmában (pl.: a vizsgálati módszerek tekintetében) **mutat átfedéseket, meg kell különböztetni az egészségügyi tevékenységként végzett klinikai szakpszichológiai és pszichoterápiás tevékenységtől a klinikai szakpszichológusok által végzett igazságügyi szakértői tevékenységet**. Egyrészt **igazságügyi szakértői klinikai szakpszichológusi tevékenységet** – az eseti szakértői tevékenység kivételével – kizárólag az Igazságügyi Minisztérium által vezetett igazságügyi szakértői névjegyzékbe klinikai és mentálhigiéniai felnőtt- és gyermek szakpszichológia szakterületre **bejegyzett igazságügyi szakértő végezhet**. Másrészt **a két tevékenység eltérő célra irányul**. Az egészségügyi tevékenységként végzett klinikai szakpszichológiai és pszichoterápiás tevékenység a fentiekben hivatkozott jogszabályhelyek alapján a betegek ellátását szolgálja, míg az **igazságügyi szakértői klinikai szakpszichológusi tevékenység során végzett személyes vizsgálat a kirendelő hatóságok vagy a megbízó által feltett szakkérdések megválaszolására irányul**⁴.

A Működési rendelet 20. §-a határozza meg azt, hogy mely szakkérdések esetén szükséges klinikai és mentálhigiéniai felnőtt- és gyermek szakpszichológia vizsgálat lefolytatása. Ez alapján, ha a szakkérdés

³ Az Eütv. 103. § (1) bekezdése alapján a pszichoterápia többféle módszeren alapuló, tudományosan megalapozott, a pszichés és pszichoszomatikus zavarok esetén alkalmazott, egyéni vagy csoportos formában, több, meghatározott időtartamú ülésben történő terápiás eljárás, amelyet a pszichoterápiás eljárások végzésére képesítéssel rendelkező szakorvos vagy klinikai szakpszichológus végezhet önállóan.

Az Eütv. 103. § (2) bekezdése alapján továbbá a klinikai szakpszichológiai tevékenység az a klinikai és mentálhigiéniai szakpszichológus által végzett tevékenység, amely

- a) a lelki egészség megőrzésére, fejlesztésére és helyreállítására,
- b) a lelki zavarok megállapítására, vizsgálatára és okainak feltárására,
- c) egyes betegségek diagnosztizálásához szükséges pszichodiagnosztikai vizsgálatok végzésére, valamint
- d) a lelki zavarok pszichológiai módszerekkel történő korrekciójára irányul.

⁴ A Szaktv. 2. § 8. pontja szerint *igazságügyi szakértői tevékenység*: a jogszabályban meghatározott követelményeknek megfelelő igazságügyi szakértő, illetve az igazságügyi szakértő munkáját segítő egyéb személyek által, a kirendelő hatóság, bíróság, ügyészség, rendőrség (a továbbiakban együtt: hatóság) kirendelése vagy megbízás alapján, e törvény által meghatározott szervezeti keretek között, jellemzően szakértői díj ellenében végzett, a hatóság eljárásaiban különleges szakértelmet igénylő tény vagy egyéb körülmény megállapítását vagy megítélését elősegítő részcelemeknyek összessége, így különösen a szakvéleményhez szükséges vizsgálatok elvégzése, a szakvélemény előkészítése, elkészítése és előterjesztése, valamint a hatóság kérésére annak kiegészítése és az ezekkel összefüggő valamennyi részcelemekny.

a) az egészséges és az egészségestől eltérő, valamint a normán belüli és a normáltól eltérő mentális működés és személyiségvonások,

b) a speciális feladatok megoldására előnyös, illetve hátrányos személyiségvonások, képességnormák,

c) az élménybeszámolók háttérét képező lélektani folyamatok,

d) a magatartás problémák háttérében álló pszichés tényezők,

e) a pszichotraumatikus élmények következményeinek,

f) a nevelési hatások,

g) a gyermek direkt befolyásolásának, vagy bántalmazásának, illetve

h) a konfliktusos családi működésnek a szülők vagy gyermek személyiségét érintő következményeinek

feltárására, leírására, megállapítására, tipizálására, kategorizálására, értékelésére, illetve kizárására irányul, klinikai és mentálhigiéniai felnőtt- és gyermek szakpszichológiai vizsgálatot kell lefolytatni.

A Működési rendelet az igazságügyi szakértői klinikai szakpszichológusi tevékenység vonatkozásában tartalmazza továbbá a személy vizsgálatára, a szakvélemény elkészítésére, a tárgyi feltételekre, valamint a klinikai és mentálhigiéniai felnőtt- és gyermek szakpszichológiai vizsgálatra vonatkozó speciális eljárási szabályokat is. Rögzíti, hogy a klinikai és mentálhigiéniai felnőtt- és gyermek szakpszichológiai vizsgálat során a szakértő kizárólag a kirendelésben megjelölt személyt vagy személyeket és a közöttük fennálló, a kirendelés teljesítése szempontjából releváns kapcsolatot vizsgálja⁵, melynek részeként megfigyeli a vizsgált személy viselkedését, a pszichodiagnosztikában is elismert vizsgálatokat, tesztek alkalmaz, továbbá tematikus kikérdezést folytat le⁶.

A klinikai és mentálhigiéniai felnőtt- és gyermek szakpszichológia szakterületre bejegyzett igazságügyi szakértő az igazságügyi szakértői tevékenysége során tehát részben – pl. a pszichodiagnózis felállítása és a vizsgálati eljárások során – egészségügyi jellegű tevékenységet is végez, azonban az nem egyezik meg az Eütv. 103. § (2) bekezdése szerinti klinikai szakpszichológiai tevékenységgel, terápiás eljárás alkalmazására pedig nem kerül sor a szakértői tevékenység során.

Végezetül ismételtén tájékoztatom Önt, hogy levelem nem rendelkezik jogi kötőerővel és kötelező tartalommal, az nem szolgálhat hivatkozási alapul sem bírósági, sem egyéb eljárásban.

Kérem tájékoztatásom szíves elfogadását.

Budapest, 2020. május „20”.

dr. Sembery-Sugar Hajnalka
főosztályvezető

⁵ Működési rendelet 20/A. § (1) bekezdés

⁶ Működési rendelet 20/B. § (1)-(3) bekezdés,

